

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.III.21.657/2019/9. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperesek: Felperes1

(Cím2) I. rendű

Felperes2

(Cím2) II. rendű

Felperes3

(Cím2) III. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Orosz Krisztina Ügyvédi Iroda

(Cím5,

ügyintéző: dr. Orosz Krisztina ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Bányai Gábor Ügyvédi Iroda

(Cím8,

ügyintéző: dr. Bányai Gábor ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 41.Pf.632.441/2019/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 34.P.90.750/2017/24-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 38.100 (harmincnyolcezer-száz) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint a Magyar Államnak – az illetékes állami adóhatóság külön felhívására – 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű felperes házastársa, a II-III. rendű felperesek édesapja 2016. december 11-én személygépkocsi utasaként halálos közúti balesetet szenvedett.

[2] A kárt okozó gépjármű vezetője a baleset időpontjában az alperesnél rendelkezett érvényes felelősségbiztosítással.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperesek keresetükben a balesetből eredő vagyoni káraikat és sérelemdíj iránti igényt érvényesítettek az alperes ellen. Az I. rendű felperes – egyebek mellett – háztartási és ház körüli kisegítés címén összesen havi 36.000 forintot igényelt az alperestől 2017. szeptember 30. napjától kezdődően véghatáridő nélkül.

[4] Az alperes ellenkérelmében a helytállási kötelezettségét nem vitatta, azonban az I. rendű felperes háztartási és ház körüli kisegítő jogcímén előterjesztett járadékigénye tekintetében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével – egyéb rendelkezések mellett – az I. rendű felperes részére 5.072.708 forint megfizetésére kötelezte az alperest, azonban az I. rendű felperes háztartási és ház körüli kisegítés címén igényelt havi 36.000 forint járadékkövetelését elutasította.

[6] Határozata indokolásában utalt arra, hogy az I. rendű felperest terhelte ezen járadékigények bizonyítása.

[7] Osztotta az alperes álláspontját a tekintetben, hogy a perbeli esetben nem az I. rendű felperest érte olyan baleset, amely az ő egészségét károsította volna olyan mértékben, ami miatt a háztartási, illetve ház körüli munkák elvégzésére nem képes.

[8] Álláspontja szerint figyelembe kell venni azt is, hogy az I. rendű felperes az ingatlan fele tulajdoni hányadán holtig tartó haszonélvezeti jogot szerzett, amely vagyoni értékű jog kompenzálja őt az ingatlan fenntartásával és állagmegóvásával kapcsolatos kötelezettségekért és terhekért.

[9] A felperesek és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, – egyebek mellett – az I. rendű felperes javára megállapított marasztalási tőkeösszeget 6.054.048 forintra felemelte, továbbá kötelezte az alperest, hogy 2019. július 1-jétől kezdődően havonta előre esedékesen, minden hó 10. napjáig véghatáridő nélkül fizessen meg az I. rendű felperesnek havi 32.000 forint járadékot háztartási, illetve ház körüli kisegítés címén.

[10] A peradatok alapján azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes házastársa a balesetet megelőzően döntően a ház körüli és a kerti munkákat végezte el, fát vágott, a fűnyírást és a kert gondozását végezte. Utalt arra, hogy emellett az I. rendű felperes férje a napi bevásárlásokat intézte, valamint a nagy bevásárlásokban is részt vett.

[11] Indokolása szerint annak van jelentősége, hogy a balesetben elhunyt személy a családi munkamegosztásban milyen feladatokat látott el és ezeknek mennyi volt az ellenértéke. Utalt

arra is, hogy e körben nincs jelentősége az ingatlannal kapcsolatos tulajdoni helyzetnek. Érvelése szerint, amennyiben a kiesett személy feladatait más családtag végzi el a későbbiek során térítés nélkül, azt nem azért teszi, hogy ezzel a kárért helytállni köteles személyt kedvezőbb helyzetbe hozza.

[12] Fentiek alapján háztartási kisegítés jogcímén havi 8.000 forintot, míg a kiesett ház körüli munkák ellenértékéért havi 24.000 forintot állapított meg 2016. december 11-től véghatáridő nélkül.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[13] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen kérte annak hatályon kívül helyezésével az I. rendű felperes javára szóló járadékmarasztalás mellőzését, e tekintetben az elsőfokú ítélet helybenhagyását. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet – elsőfokú ítéletre is kiterjedő – hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását.

[14] Állítása szerint a jogerős ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény – helyesen a 2013. évi V. törvény – (a továbbiakban: Ptk.) 6:535. § (1) bekezdését, valamint 6:522. § (1)-(3) bekezdéseit, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 3. § (3) bekezdését, 164. § (1) bekezdését és 206. § (1) bekezdését.

[15] Hivatkozott arra, hogy a felperesek személyi körülményei már a káresemény előtt is lényegesen megváltoztak a balesetben elhunyt tartós külföldi munkavállalása folytán, amelynek következtében az I. rendű felperes házastársa már a baleset előtt sem tudta kivenni a részét a háztartási és ház körüli munkákból.

[16] Utalt arra is, hogy a káreseményt követően is változtak a felperesek életkörülményei egyrészt akkor, amikor az I. rendű felperes anyósára tekintettel a sógora házába költöztek, másrészt amikor az I. rendű felperes a káresemény után 1 év 4 hónappal új párkapcsolatot létesített.

[17] Állítása szerint az elköltözéssel a feladatok köre és terjedelme megváltozott, pl. nem kellett a továbbiakban fával fűteniük és megszűnt a fűnyírási tevékenység is.

[18] Kiemelte, hogy az I. rendű felperes új társa a balesetben elhunyt személy munkarejét pótolja, a járadékmarasztalás az I. rendű felperesnél indokolatlan gazdagodáshoz, káronszerzéshez vezetne, amelynek tilalma a kártérítési jog egyik eleme.

[19] Megjegyezte, hogy az I. rendű felperes nem bizonyította a perben sem a járadékkötelezés alapjául szolgáló munkák havi indokolt szükségletének mértékét, sem az esetlegesen indokoltnak tekinthető szükséglet ellenértékét.

[20] Az I. rendű felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[22] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 270. § (2) és a 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, a régi Pp. 272. § (2) bekezdése szerint megjelölt jogszabálysértések tekintetében vizsgálta felül.

[23] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjában foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Emellett a PK vélemény alapján a régi Pp. 272. § (1) bekezdésében írt felülvizsgálati határidő és a hivatkozott § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi elemekre vonatkozó előírás egybevetett helyes értelmezéséből az következik, hogy a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidő lejártáig a felülvizsgálati kérelemnek az összes törvényben meghatározott tartalmi kellékkal rendelkeznie kell, ellenkező esetben érdemi elbírálásra nem alkalmas. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mivel az alperes a régi Pp. 3. § (3) bekezdését megjelölte ugyan megsértett jogszabályként, azonban az ezzel kapcsolatos jogi álláspontját nem fejtette ki, ezért a Kúria ezt a hivatkozását érdemben nem vizsgálhatta, ahogy nem vehette figyelembe a 60 napon túl előterjesztett előkészítő iratában foglaltakat és a hozzá csatolt bizonyítékokat sem.

[24] Megjegyzi továbbá a Kúria, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében tévesen jelölte meg megsértett jogszabályként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényt a 2013. évi V. törvény helyett, ez az elírás azonban az érdemi elbírálást nem érintette.

[25] Az alperes eljárásjogi jogszabálysértésként a régi Pp. 3. § (3) bekezdésén kívül a 206. § (1) bekezdésére és a 164. § (1) bekezdésére hivatkozott, anyagi jogi szempontból pedig a Ptk. 6:535. § (1) bekezdésének, valamint a 6:522. § (1)-(3) bekezdéseinek megsértését állította.

[26] Az alperes által megjelölt jogszabálysértésekre tekintettel a Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy a másodfokú bíróság mérlegelési tevékenysége iratellenes, logikailag ellentmondó, nyilvánvalóan okszerűtlen volt-e, ugyanis a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség (BH 2017.155., BH 2012.179.).

[27] Az alperes az I. rendű felperes részére megítélt háztartási és ház körüli munkák címén járó költségpótló járadék vonatkozásában az I. rendű felperes járadékra való jogosultságát vitatta. Felülvizsgálati kérelmét három körülményre alapozta: egyrészt arra, hogy az elhunyt 2016 januárjától tartósan külföldön vállalt munkát, ezért a háztartási és ház körüli munkákban már nem tudott részt vállalni, másrészt a felperesek 2017 szeptemberétől időlegesen átköltöztek egy másik ingatlanba, ahol nem kellett fával fűteniük és a kertet gondozniuk, harmadrészt az I. rendű felperes férje halála után 1 év 4 hónappal élettársi kapcsolatot létesített, így a férje kiesett munkája pótlásra került.

[28] A háztartási kisegítő, a ház körüli kisegítő többletköltsége tekintetében a bizonyítás a régi Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján az I. rendű felperest terhelte. A régi Pp. 206. §-ának (1) bekezdése alapján e körben a tényállást a bíróság a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján állapította meg, a bizonyítékokat

pedig a maguk összességében értékelte és meggyőződése szerint bírálta el. Az I. rendű felperesnek nem csupán a költségek felmerülésének tényét kellett bizonyítania, hanem annak mértékét és azt is, hogy azok a házastársa halálával okozati összefüggésben merültek fel.

[29] A Kúria egyetértett a másodfokú bíróság álláspontjával, amely szerint a háztartási és a ház körüli kisegítő jogcímén igényelt járadék összegének a meghatározásakor annak van jelentősége, hogy melyek voltak azok a háztartási, ház körüli munkálatok, amelyeket az I. rendű felperes házastársa a balesetet megelőzően maga végzett, azonban halála folytán ezek a feladatok másra hárultak.

[30] Az I. rendű felperes a perben megfelelően bizonyította, hogy házastársa milyen munkálatokat végzett a háztartásban és a ház körül, milyen mértékben vett részt a háztartási és ház körüli tevékenységekben, hogyan alakult a családi munkamegosztás. Ezek ellenértékét a másodfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével határozta meg. Egyetért a Kúria a másodfokú bírósággal abban is, hogy a családon belüli munkamegosztás megváltozása nem mentesíti az alperest a kártérítés fizetési kötelezettsége alól, ezért ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy az I. rendű felperes új párkapcsolatot létesített és a családba utóbb került személy végzi esetleg ezeket a munkákat. Megjegyzi a Kúria, hogy nincs olyan adat, amely szerint az I. rendű felperes házastársa a külföldi munkavállalása folytán hazaérkezései alkalmával már ne tudta volna végezni a korábbi munkamegosztás szerint a háztartási és ház körüli munkákat, a tanúvallomások ezt nem támasztották alá.

[31] Helyesen értékelte a másodfokú bíróság azt is, hogy a felperések másik ingatlanba történő költözésével nem csökkent érdemben a háztartásban és a ház körül elvégzendő munkák köre, hiszen pl. a kert rendezését már két ingatlanon kellett elvégezni.

[32] Fentiek alapján az I. rendű felperes a perben megfelelően igazolta, hogy a háztartási és ház körüli munkák elvégzésével kapcsolatban férje halálával milyen többletköltségei merültek fel, a másodfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével határozta meg ezen a jogcímenen járó kártérítés mértékét, annak felülmérlegelésére nincs alap. Rámutat a Kúria, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme kizárólag a teljes járadékigény elutasítására irányult, annak esetleges leszállítására jogi érvelést kérelme nem tartalmazott, ennek hiányában a Kúria a megítélt járadék összegszerűségét nem vizsgálhatta.

[33] Mindezek alapján a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabályoknak.

Záró rész

[34] A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán a felülvizsgálati eljárás költségeinek viselésére a régi Pp. 270. § (1) bekezdésének utaló rendelkezése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles, amelynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával állapította meg.

[35] A tárgyi illetékfeljegyzés jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az alperes köteles az államnak megfizetni.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján az alperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

[37] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.
Budapest, 2021. január 20.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr.
Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző

HM